

Dnr 605509
2025-01-25

Finansrapport tertial 3, 2024

Uppföljning av finanspolicyns riktlinjer och beslut tagna på delegation

Den av Kommunfullmäktige antagna finanspolicyn innehåller riktlinjer för kommunkoncernens tillgångs- och skuldhantering. I finanspolicyn regleras att rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårs- och årsbokslut. Finansrapport tertial 3, 2024 är en återrapportering till kommunstyrelsen av tillgångs- och skuldförvaltningen per 31:a december 2024.

Ekonomidirektören m. fl. har bemyndigande att på kommunstyrelsens vägnar besluta om upptagande av lån enligt KS beslut 2023-11-28, Dnr 23KS423. Finansrapporten är en återrapportering av beslut tagna på delegation under tertial 3, 2024.

Finansieringsrisk, jämförelse mot finanspolicy

Finansieringsrisk är risken att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansieringen endast kan erhållas till ökade kostnader.

Tabell: Genomsnittlig kapitalbindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ej under 2 år och samtliga lån ska kunna återbetalas inom 15 år	←	3,3 år	3,1 år	2,7 år
Högst 45% av lånestocken får förfalla inom 12 månader	←	21%	23 %	26 %

Ränterisk, jämförelse mot finanspolicy

Ränterisk är risken att räntorna på marknaden rör sig upp eller ned över tid, vilket medför att räntekostnaderna för Gävle kommunkoncern förändras.

Tabell: Genomsnittlig räntebindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader (2 - 4 år)	←	3,1 år	3,0 år	2,6 år
Minst 10% och högst 45% räntejusteras varje 12 månaders period	←	25 %	26 %	31 %

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyn på alla nyckeltal, se ovan. Kapitalbindning och räntebindning har ökat marginellt sedan en tid tillbaka, enligt finansrådets önskan.

Nyckeltal

Tabell: Gävle kommunkoncern, 2024-12-31 (2023-12-31)

	Koncernen
Total låneskuld, mnkr*	9 055 (8 319)
Snitt kapitalbindning, år	3,3 (3,1)
Snitträntebindning, år	3,1 (3,0)
Snittränta	2,20 % (1,63 %)
Kapitalförfall inom 12 månader, %	21 (23)
Ränteförfall inom 12 månader, %	25 (26)

* Låneskulden består av externt upptagna lån i kommunens internbank, samt externt upptagna lån i Gävle Stadshus AB genom internbankens försorg.

Känslighetsanalys

Gävles kommunkoncern påverkas av ränterörelser. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år är 14 mnkr.

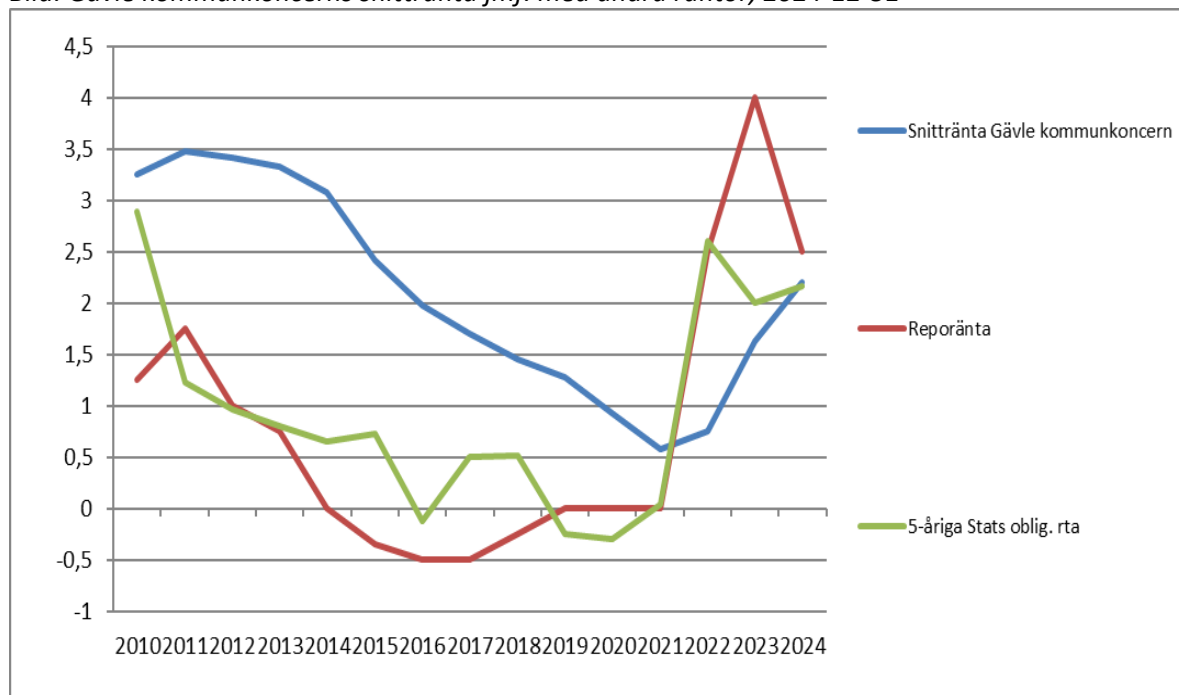
Total extern räntekostnad för Gävle kommunkoncern var cirka 190 mnkr under 2024.

Kommunsektorns skuldförvaltning

Kommuninvest publicerar kvartalsvis en rapport, kommunsektorns skuldförvaltning, som summerar kommunsektorns och regionernas låneskuld. I nedanstående tabell jämförs Gävle kommuns skuldportfölj med genomsnittet av Kommuninvests utlåning till offentliga sektorn.

	Gävle kommun	Genomsnitt riket
Kapitalbindning (år)	3,3	2,3
Andel av kapitalet som förfaller inom 12 mån (%)	21	33
Räntebindning (år)	3,1	2,6
Genomsnittsränta (%)	2,2	2,5

Bild: Gävle kommunkoncerns snittränta jmf. med andra räntor, 2024-12-31

Marknadsläge-från Kommuninvests veckobrev.

Så här i början av ett nytt år är det alltid intressant att stanna upp och försöka ta ett helhetsgrepp om läget. Var befinner vi oss, och vart är vi på väg? Vilka är de största utmaningarna och framför allt, var finns de viktigaste möjligheterna?

Kommuninvest ser fem viktiga trender att hålla extra koll på under 2025:

En turbulent omvärld

Globalt sett har det nog aldrig varit svårare att sia om framtiden. Efter några år präglade av krig och konflikt har en ny amerikansk president med en bitvis drastisk agenda tagit över i Vita huset. Att internationell osäkerhet fortsätter påverka svensk kommunsektor råder det ingen tvekan om – men frågan är hur? Många makroprognoser tyder på ljusare tider, men flera faktorer kan leda till att utvecklingen tar en annan riktning.

Tvetydig räntebild

Osäkerheten på makrosidan påverkar också ränteutvecklingen specifikt. Efter en period av fallande räntenivåer, där centralbankerna varit på väg nedåt, har marknadsräntorna de senaste veckorna stigit. Federal Reserve, i sin ledande roll, har stannat upp och börjat värdera vad Trumps ekonomiska politik kan innebära. ECB och Riksbanken har till viss del sina egna realiteter att förhålla sig till. Många frågetecken återstår att räta ut i takt med att man går vidare.

Tudelad kommunal ekonomi

Inom den svenska kommunsektorn är skillnaderna stora. Å ena sidan finns kommuner med goda förutsättningar som har klarat de senaste åren med inflation och högre räntor på ett bra sätt, och som sedan hösten 2023 drivit på en investeringsvåg. Sektorns totala upplåning nådde, 2024, rekordnivåer. Å andra sidan har vi de kommuner och regioner som sliter med att få ekonomin att gå ihop. Där görs endast det mest nödvändiga i termer av investeringar, men som primärt fokuserar på att ta sig från underskott till plus.

Svårhanterlig demografi

Befolkningstillväxten har försvagats. Stora delar av kommun-Sverige krymper och behöver räkna med att göra det även på sikt. I gruppen barn och unga är den negativa tendensen markant. Samtidigt går 80-plussarna mot strömmen.

Den gruppen växer på de flesta håll, även i absoluta tal. Helheten innebär att verksamheterna måste anpassas. Många kommuner brottas nu med att på samma gång sänka kapaciteten i förskolan, börja minska kapaciteten inom skolan samt öka kapaciteten inom äldreomsorgen.

Hållbarhet i fokus

I allt detta gäller det att aktivt påskynda den hållbara omställningen. Bränderna i Los Angeles blev ännu en signal om hur avgörande detta är. Kommunsektorn har en viktig roll att spela. Ett av många utmärkta exempel, där detta görs som bäst, är Götenebostäders nybygge i "Kvarteret Hemmavé", som fått stor uppmärksamhet. Satsningen, som finansierats med Grönt lån från Kommuninvest är klimatsmart och har ett spännande helhetstänk inom hållbarhet.

I denna kontext har vi i slutet av 2024 och början av 2025 haft en arbetsintensiv period på Kommuninvest med limitprövningar för alla våra medlemmar. Det är ett spännande arbete där vi går på djupet i varje kommun- och regionkoncerns finansiella ställning. Tack för alla dialoger och allt material vi har fått ta del av!

Gävle kommunkoncerns upplåning under 2024, jmf. med KF:s kreditram

Kommunfullmäktige fastställer en kreditram för extern upplåning i koncernen, kommunen och per bolag. Bolagen har totalt 3 489 mnkr kvar att nyttja av kreditramen för 2024. Gävle kommunkoncern har ett positivt banksaldo på 214 mnkr (258 mnkr), se sammanställning i tabellen nedan.

Tabell: Gävle kommunkoncerns nyttjande av kreditram, 2024-12-31

Enhet/Bolag (mnkr)	Låneskuld (kredit)	Egna-externa lån	Kreditram-2024*	Kvar att nyttja***
Gävle Stadshus AB	-34	-769	900	97
AB Gavlegårdarna	-3 333		4 200	867
Gävle Energi AB koncern	-1 087		1 600	513
Gävle Hamn AB	-1 134		1 500	366
Gavlefastigheter koncern	-2 764		3 220	456
Gävle Parkeringservice AB	-199		270	71
Gästrike Vatten AB koncern	-46		150	104
Gävle Vatten AB	-724		1 500	776
Gästrike Räddningstj. Förb.	110		0	110
Gästrike Återvinnare koncern	-97		160	63
Gästrike Ekogas AB	-84		150	66
Summa krediter-bolag	-9 392	-769	13 650	3 489
Gävle kommun	9 606		500**	
Extern låneportfölj + Banksaldo				
Summa Bankkonto (Toppkonto)	214			
*Intern checkkredit, beslutad av KF				
**extern checkkredit, Swedbank				

Redovisning av Gävle kommunkoncerns skuldportfölj

Finansrådet ansvarar för hanteringen av den externa skuldportföljen, i enlighet med finanspolicyn. Finansrådet genom internbanken har under tertial 3 finansierat ett nytt lån, se nedan.

Under hela 2024 har den externa nettoskulden ökat med 736 mnkr. Inför varje finansiering (upplåning) genomför finansrådet en analys av möjligheten till hållbar upplåning, skuldportföljens sammansättning, förfalloprofil m. m. i relation till finanspolicyn, samt rådande marknadsvillkor. Denna analys ligger sedan till grund för internbankens upplåning.

Bolagens totala belåning ökade med knappt 600 mnkr under 2024.

Gävle kommunkoncerns externa upplåning per 2024-12-31, mnkr

Låneskuld (mnkr)	IB, 2023-12-31	Upplåning	Amortering	UB, 2024-12-31	Andel %, Saldo
Kommuninvest	6 800	1 481	620	7 661	92,5%
Certifikat total	650	0	25	625	7,5%
Summa "extern portfölj"	7 450	1 481	645	8 286	100,0%
GSAB, externa lån med kommunal borgen (KI)	769			769	
ABG, externt pantbrevslån, SEB	100			0	
Summa Gävle kommunkoncern	8 319	1 481	645	9 055	

Redovisning av upplåning under T3 2024, mnkr

Finansiering/rullning befintliga lån	Kredittid	Ränta	Fast/Rörligt	Belopp
Kommuninvest, Grönt lån	4 år	2,88%	Rörligt	400

Reverslån (s.k. interna lån), mnkr, internbanken har ej externa lån

Reverslån (mnkr)	IB, 2024-01-02	Upplåning	Amortering	UB, 2024-12-31
Gavlefastigheter AB	804		0	804
Gävle Energi AB	202		-28	142
Bomhus Folketshus	6		0	6
Brynäs Fastighets AB	92		0	92
Summa	1 104		-28	1 044

Hållbar finansiering

Finansmarknaden och Kommuninvest delar in hållbar finansiering i två olika kategorier, Lån för Social Hållbarhet och Gröna lån.

Lån för social Hållbarhet

Lån för Social Hållbarhet erbjuds av Kommuninvest till de kommuner, kommunala bolag och regioner som vill utveckla, stärka och synliggöra sina särskilda satsningar för att möta sociala behov och utmaningar.

Agnes Kulturhus – en mötesplats för kultur och lärande

Projektbeskrivning

Agnes Kulturhus är Gävles nya nav för kultur och lärande – en mötesplats där alla är välkomna. Gävle kommun var i behov av ett nytt bibliotek och en ny mötesplats. Fokus har varit att skapa en plats där barn och unga kan utforska och lära sig i en trygg och tillgänglig miljö. Agnes Kulturhus kommer att vara öppet för alla invånare och fyller en stödjande funktion för samhället.

Målet med det nya kulturhuset är att skapa en central och tillgänglig mötesplats för kultur och lärande. Det ska bli en välkomnande och inkluderande plats som lockar en bred målgrupp av besökare. Ett särskilt fokus har lagts på att skapa en inkluderande miljö för barn och unga. Särskilda metoder och åtgärder har använts som till exempel tjänstedesign, utökade dialoger och anlitaandet av en specialist inom barnkulturdesign.

Agnes Kulturhus ersätter det tidigare stadsbiblioteket, där ett nytt stadsbibliotek utgör basen för denna mötesplats tillsammans med andra kulturverksamheter såsom konsthall och komplementär biograf. I kulturhuset ska alla kunna mötas, utvecklas och växa som människor utifrån sina individuella förutsättningar.

Gavlefastigheter Gävle kommun AB bygger Agnes Kulturhus på uppdrag av Gävle kommun. Verksamheterna som ska hålla till i huset, projektets arkitekter och Gavlefastigheter har tillsammans arbetat för att skapa en tillgänglig och inkluderande byggnad. Med höga mål för att skapa en trygg miljö både inomhus och utomhus har arbetet utgått från utökade tillgänglighetskrav och aktivt arbete med utformning som skapar en lättorienterad miljö som också inbjuder in till spontana möten.

Byggnationerna av Agnes Kulturhus pågår och byggnaden är planerad att stå klar hösten 2024.

Fysisk investering: Kulturhus

Social insats: Ett nytt kulturhus för att skapa en offentlig mötesplats som tidigare saknats i kommunen.

Sociala mål: En inkluderande, trygg och offentlig mötesplats som ska nå ut till en bredare målgrupp.

(källa Kommuninvest.se)

Gröna lån

Gröna lån beviljas investeringar som främjar övergången till lägre koldioxidutsläpp och en klimattålig tillväxt. För att synliggöra och stimulera kommunsektorns arbete mot miljö- och klimatmål erbjuder Kommuninvest Gröna Lån. Dessa lån finansierar Kommuninvest genom att emittera gröna obligationer.

Gävle kommuns gröna lån redovisas nedan:

Portfölj: GÄVLE KOMMUN - Förnybar Energi

Id	KA	Projektnamn	Kund	Kategori	Ramverk	Sökt belopp
14	DN	Producera Biogas från i huvudsak matavfall som uppgraderades till fordonsbränsle.	GÄVLE KOMMUN	Förnybar Energi	2016-01	150 000 000
Antal: 1					Total sökt belopp:	150 000 000 SEK
Kvar att låna portfölj:						

Portfölj: GÄVLE KOMMUN - Energieffektivisering, överföring, distribution och lagring av el, biogas och vätgas samt produktion av värme/kyla mha restvärme/spillvärme

Id	KA	Projektnamn	Kund	Kategori	Ramverk	Sökt belopp
1117	DN	Felixprojektet, fjärrvärmeledning mellan Gävle och Sandviken	GÄVLE KOMMUN	Energieffektivisering, överföring, distribution och lagring av el, biogas och vätgas samt produktion av värme/kyla mha restvärme/spillvärme	2018-01	340 000 000
Antal: 1					Total sökt belopp:	340 000 000 SEK
Kvar att låna portfölj:						

Portfölj: GÄVLE KOMMUN - Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader

Id	KA	Projektnamn	Kund	Kategori	Ramverk	Sökt belopp
145	DN	Gavlehovshallen (friidrott och sporthallar)	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2016-01	130 000 000
152	DN	Sörby Backe	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2016-01	200 000 000
1118	DN	Godisfabriken	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2018-01	400 000 000
1129	DN	Östers förskola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021-01	30 000 000
1130	DN	Vallbacks sporthall	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021-01	36 000 000
1131	DN	Stigslundsskolan	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021-01	115 000 000
1132	DN	Kustbevakningen	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021-01	14 000 000

1207	DN	Tallbacken skola etapp 3	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	72 000 000
1225	DN	Bostäder södra Hemlingby	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	395 000 000
1314	DN	Strömsbro skola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	47 000 000
1315	DN	Sörby förskola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	37 400 000
1316	DN	Almgårdens förskola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	39 000 000
1326	DN	Nynässkolan - Hus 5	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	110 000 000
1421	DN	Skräddargårdens förskola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	25 000 000
1422	DN	Bergby centralskola allaktivitetshus	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	71 000 000
1423	DN	Vasaskolan - Ny matsal och naturvetarcentrum	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	223 000 000
1443	DN	Brynässkolans matsal	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	38 836 000
1444	DN	Brynässkolans sporthall	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	25 842 000
1450	DN	Klintbergsparksförskola	GÄVLE KOMMUN	Gröna byggnader och energieffektiviseringsåtgärder i byggnader	2021 01	81 000 000
Antal: 20					Total sökt belopp:	2 660 078 000 SEK
Kvar att låna portfölj:		165 078 000				

Portfölj: GÄVLE KOMMUN - Vatten- och avloppsvattenhantering

Id	KA	Projektnamn	Kund	Kategori	Ramverk	Sökt belopp	Kvar att låna
1376	DN	Trygg vattenförsörjning Gävle och Älvkarleby	GÄVLE KOMMUN	Vatten- och avloppsvattenhantering	2021 01	1 900 000 000	1 600 000 000
Antal: 1						Total sökt belopp:	1 900 000 000 SEK
Kvar att låna portfölj:		1 600 000 000					

Andel gröna lån

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

Jens Fornander
Controller